

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **V., a. s.**, zast. JUDr. Josefem Bělohlávkem, advokátem se sídlem v Praze 7 - Holešovice, Ortenovo náměstí 16, proti žalovanému **Českému telekomunikačnímu úřadu** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2002, č. j. 33148/2001 - 603, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2004, č. j. 9 Ca 291/2003 – 52 ve znění usnesení téhož soudu ze dne 22. 11. 2004, č. j. 9 Ca 291/2003 – 78,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2004, č. j. 9 Ca 291/2003 – 52 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze (dále městský soud) napadeným rozsudkem zamítl žalobu žalobce – nyní stěžovatele (§ 105 odst. 1 s. ř. s.) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2002, č. j. 33148/2001-603. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro jihomoravskou oblast, ze dne 17. 10. 2001, č. j. 170609/2001-6371, kterým byla žalobci uložena pokuta podle ustanovení § 97 odst. 1 písm. h) zákona o komunikacích za porušení § 88 odst. 8 citovaného zákona ve výši 15 000 Kč. Městský soud dospěl v napadeném rozhodnutí k závěru, že námitky, které stěžovatel proti rozhodnutí žalovaného vznesl, nejsou důvodné. Především jde o námitku, že ustanovení § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích výslovně hovoří o přerušení telekomunikační služby a proto pouhé narušení kabelu jako nosiče této služby bez úmyslu narušit telekomunikační službu pod uvedené zákonné ustanovení nespadá. Podle městského soudu se podle zákona o telekomunikacích (§ 2 odst. 5 věta první) telekomunikační službou rozumí služba, jejíž poskytování spočívá zcela nebo zčásti v přepravě nebo směřování

informací telekomunikačními sítěmi třetím osobám. Je přitom zřejmé, že nosič služby (v daném případě telekomunikační kabel) se od vlastní telekomunikační služby nedá oddělit. Nelze totiž přepravovat či směřovat třetím osobám informace bez celistvého a kompaktního nosiče (kabelu). Z toho plyne, že přerušením telekomunikačního kabelu dochází k přerušení poskytování telekomunikační služby (tj. nelze si rozumně představit situaci, kdy dojde k přerušení telekomunikačního kabelu s tím, že telekomunikační služba bude nadále poskytována). Za porušení ustanovení § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích uloží Český telekomunikační úřad pokutu až do výše 5 000 000 Kč podle ustanovení § 97 odst. 1 písm. h) zákona o telekomunikacích. Podle ustanovení § 100 odst. 3 citovaného zákona se při stanovení výše pokuty přihlíží k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. Předpoklady odpovědnosti za tzv. jiný správní delikt stanoví zákon o telekomunikacích jednoznačně – musí dojít k protiprávnímu jednání, jímž je v daném případě jednání v rozporu s ust. § 88 odst. 8 citovaného zákona, to je k jednání, jímž dojde k přerušení telekomunikační služby bez souhlasu jejího provozovatele. Z hlediska teoretického vymezení se tedy jedná o tzv. objektivní odpovědnost za protiprávní jednání, bez ohledu na skutečnost, zda protiprávní jednání bylo zaviněno či nikoliv. V daném případě pro naplnění skutkové podstaty sankční odpovědnosti postačovalo, že došlo k protiprávnímu jednání, tj. jednání, které zákon nedovoloval (zakazoval) a pak již bylo povinností správních orgánů pouze zjistit, zda k porušení telekomunikačního kabelu a tím i k přerušení telekomunikační služby došlo porušením právní povinnosti stěžovatelem, tj. zda takový zásah učinil a zda k němu měl či neměl souhlas provozovatele. S tím se správní orgány vypořádaly. Žalobu stěžovatele shledal městský soud nedůvodnou.

Proti rozsudku městského soudu podal kasační stížnost stěžovatel z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále s. ř. s.), tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel především nesouhlasí s výkladem ustanovení § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích učiněným městským soudem. Text tohoto ustanovení vymezuje, jakých případů se může tato povinnost dotýkat. Pro stavební práce se souhlas provozovatele telekomunikačního vedení s přerušením služby vyžaduje pouze v případech, kdy má dojít k přeložce přepojením na nový úsek vedení, ne v ostatních případech. Jen v tom případě může také provozovatel stanovovat podmínky svého souhlasu a v případě přerušení v jiné době, než vyslovil souhlas, oznamovat věc Českému telekomunikačnímu úřadu k uložení pokuty. Nejde totiž o přerušení náhodné, ale o přerušení, jehož nutnost vyplývá ze samy povahy věci a je právem společnosti Č. T. a. s. stanovit, kdy přepojovací práce nejméně ovlivní poskytování služby jeho zákazníkům. V ostatních případech (při vytyčování trasy) není v existujících předpisech žádné zmocnění k tomu, aby provozovatel „ukládal“ zhotoviteli pro cizí dílo jakékoliv povinnosti, jak z toho vychází městský soud. Již v žalobě bylo uvedeno, že ochrana telekomunikačních sítí proti poškození není předmětem § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích, ale jeho § 88 odst. 10, avšak na tuto povinnost žádná sankce není stanovena, ale jde jen o zákonnou povinnost, významnou z hlediska náhrady škody (porušení zákona). S tímto argumentem se městský soud nevypořádal vůbec či jen náznakově. Interpretace § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích učiněná městským soudem není v souladu se záměrem zákona, se systematickou správních deliktů, chráněných tímto jeho odstavcem a celého českého právního řádu, ani se skutečností, že žádný z evropských civilizovaných států neřeší podobným správním trestem ochranu soukromého subjektu proti škodám, když jak škoda tak ušlý zisk takového subjektu jsou řešeny občanskoprávními předpisy. Dále stěžovatel nesouhlasil se závěrem městského soudu, že šlo o jednání „protiprávní“, o „objektivní odpovědnost“, při které nemusí být zkoumáno, zda jde o jednání „zaviněné“. Posouzení „objektivní odpovědnosti“ jako postačujícího podkladu pro uložení

správního trestu je podle něj nesprávné, neboť je v rozporu s mnohokrát proklamovanou zásadou, že stát smí zasahovat do soukromoprávních vztahů osob jen v případech, kdy je to nezbytné. Kasační stížností se stěžovatel domáhal zrušení napadeného rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z důvodů v kasační stížnosti uvedených a dospěl k těmto závěrům:

Z obsahu předloženého spisu městským soudem vyplývá, že stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2002, č. j.33148/2001-603 u Městského soudu v Praze dne 21. 2. 2002. Městský soud vycházel z v době podání žaloby účinného ustanovení § 102 odst. 3 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a věc po vyjádření účastníků předložil Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o věcné příslušnosti, neboť měl zato, že věcně příslušným soudem byl okresní soud, konkrétně Obvodní soud pro Prahu 9. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 12. 12. 2002, č. j. Nad 127/2002 - 3 rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci účastníků jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy s tím, že věc se postupuje k dalšímu řízení Obvodnímu soudu pro Prahu 9. Usnesení Vrchního soudu v Praze nabylo právní moci dne 6. 3. 2003, podle doložky právní moci na něm vyznačené. Usnesením Vrchního soudu v Praze byl spor o věcnou příslušnost soudu k projednávání a rozhodnutí věci účastníků vyřešen. Po dni jeho rozhodnutí však bylo ustanovení § 102 odst. 3 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích (Fyzické a právnické osoby jsou oprávněny po vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení dovolávat se žalobou nápravy ve výroku správního rozhodnutí pořadem práva u obecných soudů. ...) s účinností od 1. 1. 2003 zrušeno zákonem č. 151/2002 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím soudního řádu správního, který v této části (dvanácté) nabyt účinností dne 1. 1. 2003. Svým obsahem je věc účastníků věci správního soudnictví k jejímuž projednávání a rozhodnutí jsou od 1. 1. 2003 věcně příslušné krajské soudy a místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany (§ 7 odst. 1 a 2 s. ř. s.). V daném případě je tímto věcně a místně příslušným soudem Městský soud v Praze, který věc převzal od Obvodního soudu pro Prahu 9 ve smyslu ustanovení § 132 s. ř. s., věc projednal a rozhodl o ní.

Stěžovatel v kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu tvrdí jeho nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikovaná nesprávná právní věta, popř. je sice aplikovaná správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Vztah mezi skutkovým zjištěním a právním posouzením lze charakterizovat tak, že jde o aplikaci právní normy na konkrétní případ nebo situaci.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že Č. T., a. s. písemností ze dne 23. 7. 2001 sdělil Českému telekomunikačnímu úřadu, že dne 8. 6. 2001 bylo zjištěno poškození telekomunikačního zařízení mezi obcemi M. – O., přičemž současně zaslal podklady pro zahájení správního řízení – zápis o poškození P., polohopis, schéma, fotodokumentaci. Došlo k přetržení kabelu v celém profilu při činnosti zemní výkopy pro dálkovou optickou trasu O. Č. – B. – hranice ČR Rakousko. Osoba, která způsobila událost je uvedena a. s. V., Š. 30/434, P. 8 – Ď.. Za ni se vyjádřil M. N., stavbyvedoucí tak, že událost způsobil pracovník,

který prováděl zemní práce řetězovým strojem, pravděpodobně přehlédl vytyčovací kolík. Vyjádření provozovatele bylo takové, že poškození nebylo způsobeno úmyslně. Zápis č. 12/01 o poškození ...spolupodepsal i pracovník stěžovatele M. N.. Podle obsahu správního spisu bylo v důsledku události mimo provoz 20 HTS – 6 podnikatelských (1x veřejná tel. stanice, 1x veřejný tel. automat) - 14 bytových stanic. Žalovaný zahájil se stěžovatelem správní řízení ve věci uložení pokuty za porušení ust. § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích dne 21. 8. 2001. Stěžovatel se vyjádřil písemností ze dne 5. 10. 2001. Připustil, že došlo k přerušení kabelu T. Ž. n. S. asi 1, 2 km před obcí O. Před zahájením výkopových prací bylo provedeno řádné vytyčení tel. kabelů, v tomto kritickém místě se kromě hlavního kabelu 100XN směr O. nacházel ještě kabel 10XN směr G. Tento kabel byl dodatečně pracovníkem T. zakreslen do schematického plánu, avšak při opětovném kopírování schematického plánu došlo k nekvalitnímu okopírování ručně dokresleného kabelu 10XN směr G. Při provádění ručního výkopu (sondy) dle platných předpisů byl obnažen kabel 10XN směr G. Jelikož kopie plánu kabelu byla špatně čitelná, strojník omylem považoval obnažený kabel za hlavní kabel 100XN směr O. Správní orgán prvního stupně uložil stěžovateli za porušení ust. § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích pokutu 15 000 Kč. V odvolání proti jeho rozhodnutí stěžovatel namítal, že rozhodnutí prvostupňového správního orgánu vychází z nepřiměřeně extenzivního výkladu ust. § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích. Smyslem tohoto ustanovení je zřejmě státní garance proti přímému zasahování do poskytování telekomunikační služby tak, aby ji nikdo nemohl negativně ovlivňovat. Uložit pokutu proto předpokládá průkaz takového úmyslného jednání a takový průkaz, podle stěžovatele, nebyl v řízení podán. Odvolání stěžovatele žalovaný zamítl. Podle něj je odpovědnost stěžovatele objektivní, tedy za výsledek, bez ohledu na zavinění.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného stěžovatel namítal, že povinnost, jejíž porušení žalovaný sankcionuje evidentně není dána ustanovením § 88 odst. 8 zákona o telekomunikacích, ale ust. § 88 odst. 10 téhož zákona, které ukládá právnickým nebo fyzickým osobám, které provádějí stavební práce dle odst. 9, provést veškerá opatření, aby nedošlo k poškození vedení telekomunikační sítě. Na porušení této povinnosti však není sankce obsažena v telekomunikačním zákoně, ale v jiných předpisech. Rovněž namítl, že v případě, pokud by bylo uvedené ustanovení možno vztáhnout na přerušení nosiče, nelze uložit pokutu na základě objektivní odpovědnosti.

Žalobními body stěžovatelem uplatněnými se městský soud v napadeném rozsudku zabýval. Skutkové okolnosti nejsou mezi účastníky sporné. Sporné je posouzení právní otázky správními orgány a městským soudem na jedné straně a stěžovatelem na druhé straně. Jde o výklad ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 151/2000 Sb. (tento zákon byl již zrušen s účinností od 1. 5. 2005 zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů).

Ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích účinné v době přerušení podzemního kabelu pracovníky stěžovatele stanovilo: “Přijímat, využívat nebo přerušit telekomunikační službu či do ní jinak zasahovat je možné pouze se souhlasem jejího provozovatele, pokud zákon nestanoví jinak. Toto ustanovení se netýká přímo rozhlasového a televizního vysílání v pásmu rozhlasových služeb, není-li chráněno proti nežádoucímu příjmu systémem podmíněného přístupu“. Ustanovení § 97 odst. 1 písm. h) citovaného zákona stíhalo sankcí jednání, které porušovalo ustanovení § 88 odst. 8, nikoliv však jiné jednání. Proto bylo třeba posoudit, zda jednání stěžovatele, které vedlo k přerušení kabelu, je možno podřadit pod ust. § 88 odst. 8 citovaného zákona o telekomunikacích.

Ustanovení § 88 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích účinné v době přerušení kabelu při provádění výkopových prací pracovníky stěžovatele obsahovalo další odstavce:

(9) Stavebníci (investoři) staveb, vodohospodářských děl nebo zařízení, jejichž provedení je spojeno se zemními pracemi, jsou povinni v rámci řízení podle stavebního řádu doložit žádost o vydání územního rozhodnutí nebo stavebního povolení vyjádřením provozovatele veřejné telekomunikační sítě nebo neveřejné telekomunikační sítě používané pro účely Ministerstva vnitra nebo Ministerstva obrany o existenci podzemních vedení telekomunikačních sítí ve staveništi. Stavební úřad příslušný k vydání územního rozhodnutí nebo stavebního povolení stanoví v rozhodnutí podmínky k ochraně vedení telekomunikační sítě.

(10) Právnícké nebo fyzické osoby, které budou provádět stavební práce podle předchozího odstavce, jsou povinny provést veškerá opatření, aby nedošlo k poškození vedení telekomunikační sítě. To se týká i provádění hluboké orby na zemědělských pozemcích.

Mezi účastníky řízení není sporné to, že při provádění výkopových prací došlo pracovníky stěžovatele k přerušení podzemního telekomunikačního kabelu TCEKE 100XN 0,8 o kapacitě 400 žil s následným přerušením telekomunikační služby celkem pro 20 hlavních telefonních stanic na dobu pěti hodin. Z této skutečnosti vychází i Nejvyšší správní soud.

Nejvyšší správní soud má zato, že ochrana podzemních telekomunikačních vedení (telekomunikační sítě) je zajištěna speciálními ustanoveními § 88 odst. 9 a 10 zákona o telekomunikacích, ukládajícími zvláštní povinnosti k ochraně telekomunikační sítě investorům (odst. 9) a dodavatelům (odst. 10) zemních prací, resp. i zemědělcům. Přerušení kabelu v důsledku porušení právních předpisů daných na jeho ochranu je tedy porušením povinnosti podle odst. 9 (například neopatří-li si investor vyjádření provozovatele sítě), nebo podle § 10 (například neprovede-li dodavatel zemních prací veškerá opatření k ochraně sítě potřebná a podle právních předpisů povinná). Porušení povinnosti uvedené v § 88 odst. 9 a 10 není sankcionováno ustanovením § 97 odst. 1 písm. h) zákona o telekomunikacích. Nejvyšší správní soud již judikoval, že: „Podle § 97 odst. 1 písm. h) zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, nelze uložit pokutu za poškození telekomunikační sítě, neboť ustanovení § 88 odst. 8 téhož zákona, na které se sankční ustanovení výslovně odvolává, chrání před nedovolenými zásahy telekomunikační služby, a nikoli telekomunikační sítě“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2005, č. j. A 14/2003 - 51 uveřejněný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ročník 2005, sešit 12, str. 1065, pod č. 716). Pokud správní orgány i městský soud došly k jinému závěru, učinily tak nepřipustným rozšířeným výkladem ustanovení § 88 odst. 8 a § 97 odst. 1 písm. h) zákona o telekomunikacích účinného v rozhodné době.

Tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti o tom, že rozsudek městského soudu je nezákonný z důvodu nesprávného posouzení právní otázky je z výše uvedených závěrů důvodné.

Vzhledem k tomuto závěru Nejvyšší správní soud již neřešil další důvody kasační stížnosti pro nadbytečnost a zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§110 odst. 1 s. ř. s.) v němž je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst.2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. ledna 2006

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu